

ZMIANY DO WPROWADZENIA W STATUTACH

Wstęp

Od czasu nadania obecnych statutów (2010 r.) dokonano zmian w ustawie o samorządzie gminnym oraz Kodeksie Wyborczym, zmieniono również Statut Miasta. Nie sposób pominąć wydanych od tego czasu orzeczeń oraz rozstrzygnięć nadzorczych wojewodów, odnoszących się do działalności gminy oraz jej jednostek pomocniczych, a także działań audytowych i kontrolnych Miasta. Ponadto przez 10 lat (np. na skutek zmian w zasadach naliczania środków dla jednostek pomocniczych), zdążyły się zdezaktualizować niektóre pojęcia stosowane w statutach.

Systematyzując konieczność zmian wynika więc z:

1. Zmian w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, w tym ustawach i aktach prawa miejscowego.
2. Orzeczeń sądów administracyjnych i stanowiska prokuratury.
3. Wyników kontroli i audytów wewnętrznych, uwag Wydziałów UMP i miejskich jednostek organizacyjnych.
4. Prowadzonych w latach 2015-2017 prac na zmianą statutów oraz wniosków wynikających z prac nad ewaluacją.

Ad. 1 Zmiany w przepisach prawa powszechnie obowiązującego

1) Zmiana Statutu Miasta, która skutkowałą:

- a) usunięciem § 38 ust. 4 w brzmieniu: *Przewodniczący rad i zarządów osiedli są w istotnych sprawach dotyczących osiedli przyjmowani przez Prezydenta, jego zastępców, Sekretarza Miasta i Skarbnika Miasta bez zbędnej zwłoki.*

Skutek: konieczność adaptacji do statutów osiedli.

- b) usunięciem części zapisów § 42 dot. prowadzenia gospodarki finansowej przez Osiedla oraz składania w imieniu miasta oświadczeń woli związanych z wydatkowaniem środków naliczonych dla osiedli.

Skutek: konieczność rozstrzygnięcia czy na gruncie obowiązujących przepisów Osiedla prowadzą gospodarkę finansową i ew. doprecyzowania zapisów w Statucie Miasta, a także odpowiedniego ujęcia w statutach osiedli zapisów dot. wydawania przez Prezydenta upoważnień w zakresie środków naliczonych dla osiedli, który uwzględni obecną specyfikę ich wydatkowania.

- c) usunięciem zapisu § 44 w brzmieniu: *Dla realizacji swych zadań osiedle może nawiązywać współpracę z innymi osiedlami oraz instytucjami i organizacjami.*

Skutek: konieczność adaptacji do statutów osiedli.

- d) usunięciem zapisów § 46 dot. nadzoru i kontroli nad działalnością jednostek pomocniczych oraz możliwością rozwiązania rady osiedla.

Skutek: konieczność odpowiedniej adaptacji do statutów osiedli.

- e) ze Statutem Miasta powiązana jest również kwestia nazewnictwa. Statut Miasta definiuje jednostki organizacyjne miasta. Zastosowana definicja ma dość „wąskie” zastosowanie. Jednak Statut Miasta w samej treści posługuje się zarówno pojęciem jednostka organizacyjna miasta jak i pojęciem miejskich jednostek organizacyjnych (co z redakcji zapisów można traktować „szerzej”). Natomiast w wypadku zapisów dot. jednostek pomocniczych Statut Miasta mówi wyłącznie o jednostkach organizacyjnych miasta.

Skutek: konieczność ujednolicenia pojęć „jednostki organizacyjne Miasta” i „miejskie jednostki organizacyjne” stosowanych w Statucie Miasta i statutach osiedli oraz jednoznaczne ich zdefiniowanie, gdyż pojawiają się wątpliwości, czy np. osiedle może realizować zadania za pośrednictwem instytucji kultury.

2) Zmiany ustawy o samorządzie gminnym, skutkujące:

- a) wydłużeniem kadencji rad gmin z 4 do 5 lat.

Skutek: do tej pory kadencja rad osiedli trwała tyle samo co kadencja rady miasta. Należy rozważyć wprowadzenie 5-letnich kadencji rad osiedli.

- b) wprowadzeniem możliwości tworzenia osiedlowych rad seniorów – art. 5c ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym dodany ustawą o zmianie ustawy o samorządzie gminnym z 11.10.2013 r. która weszła w życie 30.11.2013 r.: *Rada gminy może w statucie jednostki pomocniczej upoważnić ją do utworzenia rady seniorów jednostki pomocniczej. Przepisy ust. 3-5 stosuje się odpowiednio.*

Skutek: w celu umożliwienia osiedlom tworzenia rad seniorów należy rozważyć ujęcie takiego uprawnienia w statutach osiedli (taki zapis był proponowany przez WJPM podczas prac na statutami w latach 2015-2017). Obecnie jedynie Osiedle Krzyżowniki-Smochowice ma możliwość utworzenia rady seniorów, gdyż wcześniej zawnioskowało do rady miasta o zmianę statutu.

- c) koniecznością aktualizacji publikatorów w słowniczkach statutów - § 2 pkt 10.

3) Zmiany Kodeksu Wyborczego (dalej jako: KW), dotyczące zarówno kwestii fundamentalnych jak i technicznych oraz wykładni prawa. Na samym wstępie należy podkreślić, że w momencie uchwalania statutów osiedli obowiązywała Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. Obecnie wszystkie zapisy dot. wyborów do organów samorządu terytorialnego ujęte są w KW:

- a) zakres biernego i czynnego prawa wyborczego – rozbieżny w statutach osiedli (§ 2 załącznika nr 2 do statutow - dalej jako: Ordynacja) w stosunku do zapisów w KW dot. wyborów organów stanowiących gminy.

Skutek: m.in. brak możliwości głosowania i kandydowania obywateli Unii Europejskiej.

Jednocześnie poznańska prokuratura kwestionuje kompetencje Rady Miasta do określania komu przysługuje czynne prawo w wyborach do rad osiedli.

- b) organy wyborcze:

- jedna ze zmian KW ustanowiła instytucję Komisarza Wyborczego posiadającego dość rozległe kompetencje.

Skutek: weryfikacja zapisów §§ 2-5 w zakresie organów wyborczych oraz ich kompetencji.

Rozważenie ustanowienia Komisarza ds. wyborów osiedlowych, który wraz z obwodowymi komisjami wyborczymi (dalej jako: OKW) będzie odpowiedzialny za przeprowadzenie wyborów. Miejski Zespół ds. Wyborów Osiedlowych zapewniłby obsługę techniczną Komisarza. Przeniesienie znacznej części przepisów o charakterze techniczno-organizacyjnym do wytycznych dla OKW wydawanych przez Komisarza, tak jak ma to miejsce w przypadku wyborów ogólnopolskich.

- członkostwo w komisjach wyborczych osób spokrewnionych z kandydatami – konieczność weryfikacji z aktualnymi zapisami KW

- c) niezbędny zakres danych na obwieszczeniach o kandydatach:

Zgodnie z zapisem § 20 ust. 3 Ordynacji na obwieszczeniu podaje się następujące dane o kandydatach: nazwisko i imię, wiek, zawód lub wykształcenie, tymczasem KW w przypadku wyborów do rad gmin nie wskazuje na wymóg podania zawodu lub wykształcenia w stosunku do kandydatów. Na obwieszczeniach podaje się nazwisko imię/imiona, wiek oraz miejsce zamieszkania oraz z uwagi na specyfikę wyborów inf. o Komitecie, który zgłasza kandydata.

Skutek: konieczność ujednolicenia zapisów Ordynacji z KW, co pozwoli uniknąć pojawiających się w każdych kolejnych wyborach do rad osiedli problemów interpretacyjnych z podaniem wykształcenia lub zawodu kandydatów.

- d) sposób głosowania i warunki ważności głosu:

Aktualne brzmienie § 26 Ordynacji nie zawiera definicji znaku „x” – definicja taka znajduje się w KW (co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki). Ponadto w § 26 Ordynacji odmiennie niż w KW ujęto kwestie dopisków i ich wpływu na ważność głosu.

Skutek: konieczność ujednolicenia zapisów Ordynacji z KW.

- e) przebieg głosowania:

- godziny głosowania w wyborach do rad osiedli określone w § 27 Ordynacji (8:00-20:00) nie są zbieżne z godzinami wyborów ogólnopolskich określonych w KW (7:00-21:00).

Skutek: konieczność ujednolicenia zapisów Ordynacji z KW co pozwoli na przeprowadzanie wyborów do rad osiedli w tych samych godzinach co wybory ogólnopolskie.

- weryfikacja pozostałych zapisów związanych z przebiegiem głosowania m.in.:
 - z wydaniem karty do głosowania - § 31 ust. 2 Ordynacji przewiduje, że wyborca może odmówić potwierdzenia podpisem otrzymania karty podpisu, wtedy OKW umieszcza w spisie adnotację „odmowa podpisu”. Tymczasem KW przewiduje możliwość braku potwierdzenia otrzymania karty tylko dla osoby niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 426, 568 i 875). W takim przypadku członek obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie wydający kartę do głosowania wraz z przewodniczącym lub zastępcą przewodniczącego stwierdza fakt wydania oraz przyczynę braku podpisu osoby otrzymującej kartę,
 - postępowaniem ws. przerwania lub odroczenia głosowania - § 33 Ordynacji – zapisy odbiegają od zapisów określonych w KW.

Skutek: konieczność ujednolicenia zapisów Ordynacji z KW

f) ustalenie wyników głosowania:

Korekta zapisów § 38 Ordynacji, który stanowi o protokole głosowania w obwodzie – dostosowanie do opisów i pojęć stosowanych w KW.

g) kampania wyborcza, agitacja wyborcza:

Korekta zapisów dot. § 52 Ordynacji w zakresie stosowanych pojęć oraz miejsc na terenie których zabronione jest prowadzenie agitacji wyborczej w tym umieszczanie materiałów wyborczych lub ew. w przypadku takiej możliwości – odesłanie w Ordynacji do odpowiednich zapisów KW.

h) wygaśnięcie mandatu radnego i uzupełnienie składu rady:

W obecnych zapisach Ordynacji (§ 56) nie ma zapisu, który umożliwiłby kandydatowi do objęcia mandatu zrzeczenia się jego objęcia na rzecz kolejnej osoby z największą liczbą głosów. Zapisy takie znajdują się w KW, dla wyborów do organów stanowiących samorządu terytorialnego (*Art. 387 § 2. Kandydat może zrzec się pierwszeństwa do obsadzenia mandatu na rzecz kandydata z tej samej listy, który uzyskał kolejno największą liczbę głosów. Oświadczenie to powinno być zgłoszone komisarzowi wyborczemu na piśmie w ciągu 3 dni od daty doręczenia zawiadomienia o przysługującym mu mandacie*). Dlatego, w takich sytuacjach zachodzi konieczność odpowiedniego stosowania przepisów KW.

Należy również rozważyć, czy w przypadku określonego katalogu przypadków wygaśnięcie mandatu mógłby stwierdzać Komisarz ds. wyborów osiedlowych (w przypadku jego utworzenia), analogicznie jak to jest w przypadku KW.

Skutek: Konieczność wprowadzenia stosownych zapisów do Ordynacji oraz ich odpowiedniego zapisu.

- i) Uaktualnienie § 61 Ordynacji i wskazanie aktualnego aktu prawnego – KW. Jednak do rozstrzygnięcia należy kwestia możliwości odwoływania się Ordynacji w sprawach nieuregulowanych do postanowień aktu wyższego rzędu, w związku z wzajemnie sprzecznymi stanowiskami prokuratury gorzowskiej i poznańskiej oraz przywoływanych przez nich wyrokach WSA.

- 4) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, która wygasła gimnazja.

Skutek: nieaktualny zapis § 9 ust. 1 pkt 6 lit. a oraz § 10 ust. 1 pkt 1 statutów osiedli – konieczność usunięcia słowa „gimnazjach”.

Ad. 2. Zmiany wynikające z orzeczeń sądów i stanowiska prokuratury poznańskiej

- 1) wspominane już wcześniej czynne i bierne prawo wyborcze oraz to, że poznańska prokuratura kwestionuje kompetencje Rady Miasta do określania komu przysługuje czynne prawo w wyborach do rad osiedli.

- 2) zakres zadań Zarządu Osiedla:

Obecny zapis stwarza teoretyczną możliwość dowolnego rozszerzania kompetencji. Ten katalog zgodnie ze stanowiskiem prokuratury powinien być zamknięty, ponieważ ustawa o samorządzie gminnym nie daje radzie gminy uprawnień do określenia kompetencji zarządu w formie katalogu otwartego.

Skutek: Konieczność usunięcia słów „w szczególności” oraz stworzenia zamkniętego katalogu zadań zarządu w § 32 statutów osiedli.

- 3) nieodpowiednie odesłanie do aktów wyższego rzędu:

Według prokuratury poznańskiej w § 46 statutów osiedli zawarto zbędny zapis odsyłający do stosowania ustawy o samorządzie gminnym oraz Statutu Miasta Poznania, który wykracza poza zakres ustawowego upoważnienia, a tym samym narusza konstytucyjną zasadę hierarchii źródeł prawa.

Skutek: konieczność rozstrzygnięcia racji prokuratury i ew. modyfikacja zapisu lub jego usunięcie.

- 4) uczestnictwo radnych osiedlowych w komisjach konkursowych wybierających dyrektorów placówek oświatowych:

Wydział Oświaty pod koniec 2019 r. odstąpił od powoływania w skład komisji przedstawiciela RMP i jednostki pomocniczej, mając na uwadze wyrok NSA z 27 czerwca 2019 r., sygn. OSK 319/19 (NSA stwierdził, że za przedstawiciela organu prowadzącego szkołę w komisji konkursowej należy uznać pracownika jednostki zapewniającej obsługę organu i pomoc w wykonywaniu jego ustawowych zadań).

Skutek: Konieczność usunięcia § 9 ust. 1 pkt 6 lit. a Statutów Osiedla.

Ad. 3 Zmiany w wyniku kontroli i audytów wewnętrznych, uwag Wydziałów UMP i miejskich jednostek organizacyjnych

Wyniki kontroli i audytów częściowo pokrywają się z ww. postulatami prokuratury, ale wskazują też na:

- 1) konieczność uporządkowania stosowanego nazewnictwa i pojęć (m. in. pojęcia dot. naliczania, planowania i wydatkowania środków).

Skutek: konieczność weryfikacji i uaktualnienia pojęć stosowanych w statutach osiedli.

- 2) powielanie zapisów które wynikają z aktów wyższego rzędu bądź ich niewłaściwe ujmowanie.

Kontrola przeprowadzona przez Biuro Kontroli zakwestionowała zapisy statutów osiedli dot.:

- a) § 4 - zbędne powielenie z ustawy o samorządzie gminnym,
- b) § 5 - zapis wprowadza w błąd sugerując, że przepisy prawa powszechnie obowiązującego regulują zakres działania oraz samodzielności jednostek pomocniczych – tymczasem zakres określają statuty, a żaden akt prawny nie przyznaje jednostkom pomocniczym samodzielności,
- c) § 6 – co najmniej niewłaściwa w ocenie kontrolera redakcja przepisu mając na uwadze art. 7 ust. 1 pkt 17 ustawy o samorządzie gminnym.

Skutek: konieczność usunięcia zbędnych zapisów, a części z nich przeformułowania.

- 3) brak ujęcia w § 8 statutów osiedli zadań gminy faktycznie realizowanych przez osiedla (np. zdrowie i pomoc społeczna).

Skutek: konieczność analizy katalogu zadań i określenia go pod kątem zadań gminy faktycznie realizowanych przez osiedla.

- 4) stworzenie w § 9 statutów osiedli zamkniętego katalogu zadań:

Obecny zapis w opinii kontrolera, popartej orzecznictwem (np. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z 16 stycznia 2020 r., I SA/Go 868/19) w miejsce otwartego katalogu kompetencji zadania jednostki pomocniczej gminy powinny zostać uregulowane w statucie w sposób wyczerpujący, w formie zamkniętego katalogu zadań i form działania.

Skutek: konieczność usunięcia słów „w szczególności” w § 9 ust. 1 statutów osiedli oraz analizy wymienionych w tym par. zadań.

- 5) jednoznaczne unormowanie zapisów dot. zarządzania mieniem i nieruchomościami przez osiedla (w tym zakres odpowiedzialności Przewodniczącego Zarządu oraz kwestii tzw. zwykłego zarządu): W opinii kontrolera § 11 statutów osiedli zamiast precyzować jakimi składnikami mienia komunalnego Osiedle ma zarządzać i z jakich korzystać oraz w powiązaniu z tym określić zakres tego zarządzania i korzystania, stwierdza tylko możliwość przekazania bliżej nieokreślonych składników mienia na wniosek, bez określenia jakiegokolwiek procedury. Na poparcie tej tezy przywołano Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 lutego 2019 r. (II OSK 959/17), gdzie orzeczono, że statut jednostki pomocniczej (w tym konkretnym przypadku sołectwa), jako akt prawa miejscowego, powinien precyzować, jakimi składnikami mienia komunalnego ona zarządza i z jakich korzysta. Obecne zapisy statutów nie wyczerpują również materii związanej z ew. określeniem czynności, które mogą być wykonywane samodzielnie przez osiedla w zakresie przekazanego mienia.

Skutek: konieczność opracowania nowych zapisów § 11 statutów, które w sposób wyczerpujący uregulują materię ustawową związaną z możliwością przekazywania jednostkom pomocniczym mienia komunalnego oraz określą zasady odpowiedzialności za nie.

- 6) Zakres obsługi organów osiedla przez UMP określony w statutach osiedli (§ 45) oraz Statucie Miasta (§ 43) w opinii kontrolera wymaga przeformułowania.
- 7) Możliwość realizacji przez jednostki pomocnicze zadań z zakresu zadań powiatu np. związanych z przekazywaniem środków na rzecz placówek oświatowych, których organem prowadzącym jest powiat, środków na szeroko rozumiane zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, w tym wsparcie policji lub straży pożarnej itp. W opinii kontrolera w obecnym stanie prawnym przekazanie osiedlom do realizacji zadań z zakresu powiatu jest prawnie nieuzasadnione. Jest to bardzo dyskusyjna teza, która została oszczędnie potraktowana w orzecznictwie i doktrynie, wymaga analizy i podjęcia decyzji przez Podkomisję na etapie przygotowania projektów statutów.

- 8) Zapisy dot. dostępu do informacji publicznej w statutach osiedli:

Zgodnie ze stanowiskiem Wydziału Organizacyjnego osiedle jako jednostka pomocnicza gminy, czyli podmiot wykonujący zadania publiczne, nie ma możliwości występowania do innego podmiotu publicznego (Miasta) z wnioskami o informację publiczną. Orzecznictwo sądów administracyjnych jednoznacznie interpretuje art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, stwierdzając, iż sformułowanie „każdy” dotyczy jedynie osób fizycznych i podmiotów prawa prywatnego i nie obejmuje jednostek administracji publicznej. (...) W przypadku jednostek pomocniczych Miasta dostęp do informacji powinien się odbywać w zwykłym trybie.

Skutek: konieczność usunięcia § 9 ust. 1 pkt 12 statutów osiedli.

Ad. 4 Zmiany w wyniku prowadzonych w latach 2015-2017 prac na zmianą statutów oraz wniosków wynikających z prac nad ewaluacją

- 1) Przyjęcie statutów jedną uchwałą, do której załączniki będą stanowić statuty osiedli oraz zasady i tryb wyborów rady osiedla, co ułatwi Radzie Miasta procedowanie nad nadaniem zmienionych statutów a w późniejszym okresie ułatwi ew. drobne zmiany w statutach dokonywane już po ich uchwaleniu.

- 2) Regulaminy rad osiedli:

Obecne statuty nie wyznaczają sposobu przekazywania radnym zawiadomień o zwołaniu sesji, porządku obrad i projektów uchwał. Tym samym, osiedlom pozostawiono swobodę w kształtowaniu zasad i terminów wykonania ww. czynności. Rada może je określić uchwalając regulamin. Obecnie WJPM nie posiada skutecznego narzędzia prawnego i organizacyjnego, które pozwoliłoby ujednolicić zasady, terminy i sposoby przekazywania zawiadomień o sesjach wraz z porządkiem obrad i projektami uchwał, w celu ich podania do publicznej wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem np. 14 dniowym (jak ma to miejsce w przypadku RMP).

Kwestia ta była również ponoszona przez radców prawnych na etapie poprzednich prac nad statutami, którzy zwracali uwagę, że dotychczasowa praktyka funkcjonowania rad osiedli pokazała, że obowiązywanie regulaminów jest konieczne, z uwagi na pojawiające się działania niezgodne

z prawem czy procesem uchwałodawczym.

Należy rozważyć nadanie obligatoryjnych i jednolitych regulaminów radom osiedli jako załączniki do statutów oraz przeniesienie części zapisów ze statutów, które mogłyby znaleźć się w regulaminie.

- 3) Weryfikacja pojęć stosowanych w statutuach (w szczególności odnoszących się do kwestii związanych z finansowaniem działalności osiedli), co jest zbieżne z postulatami Biura Kontroli.
- 4) Wybór, rezygnacja i odwołanie Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego i członków Zarządu:

Obecne zapisy dotyczące wyboru, rezygnacji i odwołania Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego i członków Zarządu w pewnym stopniu różnią się od tych w ustawie o samorządzie powiatowym (gdzie organem wykonawczym jest zarząd ze starostą na czele) lub w ogóle nie zostały uregulowane w statucie osiedla.

Przykłady:

- brak zapisów dot. złożenia rezygnacji przez Przewodniczącego Zarządu - w statucie ujęto tylko złożenie rezygnacji z członkostwa w Zarządzie,

- w przypadku odwołania Zarządu miesiąc na wybranie nowego - w ustawie o samorządzie powiatowym proces ten może trwać do trzech miesięcy.

Skutek: zapisy dot. wyboru, rezygnacji i odwołania Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego i członków Zarządu należy zweryfikować i ew. dostosować do zapisów rangi ustawowej.

- 5) Weryfikacja zapisów statutów osiedli do przygotowania i postępowania z protokołem sesji (§ 31 statutów osiedli):

Wprowadzenie zmian, które z jednej strony zastąpią obecne archaiczne zapisy np. wykładanie protokołu w siedzibie osiedla (protokoły oraz uchwały sesji rad od 2015 r. publikowane są w BIP) a z drugiej wynikają z postulatów zgłaszanych przez wydziały UMP (Archiwum Zakładowe i Inspektor Ochrony Danych postulują ograniczenie do 2 lat przechowywania ew. nagrań sesji, co jest zbieżne z okresem przechowywania na stanowiskach pracy wytworzonej dokumentacji). Natomiast w przypadku rozważenia obligatoryjnego nagrywania dźwięku lub obrazu i dźwięku wraz z publikacją w BIP, zapisy statutów osiedli wzorowałyby się na zapisach ustawy o samorządzie gminnym i zgodnie z obecną praktyką stosowaną dla sesji Rady Miasta protokół zawierałby jedynie krótkie informacje o przebiegu obrad.

- 6) Rozważenie zmniejszenia maksymalnego składu Zarządu Osiedla do 5 osób (§ 15 ust. 1), co będzie tożsame do regulacji dot. kolegiального organu wykonawczego powiatu (art. 27 ust. 1. ustawy o samorządzie powiatowym - Rada powiatu wybiera zarząd w liczbie od 3 do 5 osób).
- 7) Brak uprawnień Rady Osiedla do kontrolowania Zarządu Osiedla:

Ustawodawca nie przewidział wyposażenia jednostek pomocniczych w funkcje kontrolne, czemu dał wyraz w zapisach ustawy o samorządzie gminnym. Do sprawowania kontroli i nadzoru nad działalnością organów jednostki pomocniczej (zarówno organu stanowiącego, jak i wykonawczego) ustawodawca upoważnił wyłącznie organy gminy, którymi są rada gminy i wójt (burmistrz, prezydent miasta). Rada osiedla nie jest wobec tego organem gminy i nie może otrzymać uprawnień kontrolnych i nadzorczych, gdyż tego rodzaju uregulowanie będzie wykraczać poza ramy upoważnienia do wydania statutu jednostki pomocniczej.

Skutek: konieczność usunięcia zapisów § 28 ust. 3 pkt 6 statutów osiedli.

- 8) Określenie trybu pracy Zarządu:

Takie postulaty były formułowane na etapie prac nad poprzednimi projektami statutów oraz są nadal formułowane m.in. przez niektórych radnych rad osiedli lub mieszkańców. Przy pracach nad statutami należy wziąć pod uwagę ew. określenie trybu pracy zarządu (częstotliwości obradowania, formy podejmowania decyzji) oraz zasad publikowania protokołów i uchwał z ich posiedzeń (wprowadzenie takiej możliwości w BIP planowane jest na I kw. 2021 r.).

- 9) Uprawnienia Prezydenta do wstrzymania wykonania uchwały organu Osiedla niezgodnej z prawem lub nieodpowiadającej wymogom celowości, rzetelności oraz gospodarności, wskazując zaistniałe uchybienia oraz termin załatwienia sprawy (§ 31 statutów osiedli):

Przepis ten w praktyce jest niewykorzystywany, dlatego należy rozważyć zmianę na wzór art. 91 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym (*Organ nadzoru, wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub zarządzenia albo w toku tego postępowania, może wstrzymać ich wykonanie*).

- 10) Szeroko rozumiana cyfryzacja osiedli (możliwość wykorzystania epodpisu, stworzenie narzędzia do udostępniania dokumentów w chmurze na wzór asystenta radnego miasta czy edytora uchwał organów osiedlowych, a także rozważenie wpisania do statutów możliwości stałej możliwości zdalnego obradowania).

Należy podkreślić, że niniejsze opracowanie nie musi wyczerpywać niezbędnego zakresu zmian do wprowadzenia w statutach osiedli.